

Előszó

Kedves Olvasók!

A *Gyakorló magyar nyelvtan* magyarul tanulóknak és tanítóknak kínál rendszerezett nyelvtani összefoglalókat és gyakorlatokat.

A könyv a Közös Európai Referenciakeret B1 szintjének nyelvtanára és szókincsére összpontosít, de mivel átfogóan tárgyalja a magyar nyelv minden lényegesebb nyelvtani aspektusát, a kezdő szinttől az erős középfokig, önállóan és csoportban is használható.

A fejezetek felépítése

A könyv minden fejezete ugyanúgy épül fel.

A bal oldalon kétnyelvű (magyar–angol) nyelvtani magyarázatok, példák és táblázatok mutatják be a magyar nyelvtan egy-egy jelenségét.

cím

szabály

Figyelem!
(fontos tudnivaló)

Jó tudni!
(kiegészítő információ)

(illusztrált) példa

kapcsolódó fejezet
vagy egység

A mutató névmás (2.): előre- és visszautalás

Demonstrative pronouns (2): Referring back and forward

Az *ez*, *az* nemcsak konkrét tárgyra, személyekre, hanem mondatokra, tagmondatokra is utalhat.
Ez, az can not only refer to concrete objects and persons but also to sentences and clauses.

1. Visszautalás
Backward reference

Az *ez* névmás egy vagy több mondatra utal vissza.
The pronoun *ez* refers back to one or more sentences.

János bácsi százéves. Ez nagyszerű!
Uncle John is 100. *This* is great!
János bácsihoz elmegy a rádióriporter. János bácsi ennek nem örül.
A reporter goes to see Uncle John. Uncle John is not very happy about *this*.
Milyen lesznek Önök manapság? – János bácsi erre (a kérdésre) nem akar válaszolni.
What do you not like nowadays? Uncle John does not want to answer *this* (question).

2. Előreutalás
Forward reference

2.1. Az *az* névmás mellékmondatra utal előre.
The pronoun *az* refers forward to a clause.

Azt hallottam, hogy János bácsihoz elment egy riporter.
I have heard that a reporter went to see Uncle John.
A riporter arról kérdezi János bácsit, milyen volt az élet régen.
The reporter asks Uncle John about what life was like in the old times.
A rádió riportot készít azokkal (az emberekkel), akik százévesek.
The radio station makes an interview with those (people) who are 100 years old.

2.2. Az alábbi igékkel gyakran használunk utalószt.
We often use a reference word with the following verbs:

azt akarja (he wants)	azt hallotta (he heard)
azt szeretné tudni (he would like to know)	azt ígéri (he promises)
azt kérdezi (he asks, he wants to know)	örül annak (he is happy)
azt kéri valakitől, arra kér valakit (he asks a favor)	arról álmodik (he dreams about)
azt gondolja (he thinks)	arra kíváncsi (he wants to know)
azt válaszolja/feleli (he answers)	attól fél (he fears)
azt hiszi (he believes)	emlékszik arra (he remembers)
azt mondja (he says)	azon gondolkodik (he thinks of)
azt állítja (he states)	

→ A szörend 7. (268. oldal)

! Az *ezt*, *azt* névmásokkal határozott ragozást használunk.
The pronouns *ezt* and *azt* require the definite conjugation.
Azt kérdezem, mikor jöttél haza tegnap. I want to know when you came home last night.

Ha az utalószó nem hangsúlyos, elhagyhatjuk. Hasonlítsa össze:
The unemphasized reference word can be omitted. Compare:
A riporter azt akarta megtudni János bácsitól, milyen volt az élet régen. (Maga a kérdés fontos.)
The reporter wanted to know from Uncle John what life was like in the old times. (The question itself is important.)
A riporter János bácsitól akarta megtudni (azt), milyen volt az élet régen. (A riportalany fontos.)
The reporter wanted to know from Uncle John what life was like in the old times. (The interviewed person is important.)

218

A jobb oldalon gyakorlatok találhatók. Ezek a bal oldalon tárgyalt nyelvtani szabály rögzítésére szolgálnak, és további példákat adnak a jelenség előfordulására.

A nagyobb (legalább négy fejezetből álló) tematikus egységek előtt rövid bevezető ad áttekintést a témakörrel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókról.

A legtöbb egységet ismétlő feladatsor zárja.

Mint a fenti mintaoldal mutatja, a magyarázóoldalon nyílnak utalnak azokra a fejezetekre, illetve nagyobb egységekre, amelyek az adott nyelvtani anyaggal kapcsolatban további lényeges információkat közölnek. Ezek az utalások egyúttal arra is rávilágítanak, hogy az egyes nyelvtani jelenségek sohasem önmagukban állnak, hanem összefüggő rendszert alkotnak.

Néhány szó a gyakorlatokról

A gyakorló oldalak feladatainak nehézségi szintje általában összhangban van a magyarázó oldalon tárgyalt nyelvtan nehézségével. A magyar nyelvtan alapvető jelenségeit gyakoroltató feladatok többségében könnyűek, így a kezdő és alsó középfokú szinten álló nyelvtanulók is meg tudják oldani őket. Ugyanakkor – attól függően, hogy a tanuló milyen szintet ért el, és milyen körülmények között tanul magyarul – előfordulhat, hogy bizonyos feladatok nehezebbnek bizonyulnak.

Számos feladat olyan szituációkban mutatja be az egyes nyelvtani jelenségeket, amelyekben azok jellemzően előfordulnak. A birtokos szerkezeteket például nagyon gyakran használjuk betegségekkel, testrészekkel kapcsolatban (*fáj a fejem*) vagy családtagok neveivel (*a feleségem dolgozik*), ezért az ezeket gyakoroltató feladatok is ennek megfelelő szókinccsel dolgoznak. Mindig érdemes szótárt használni, hogy az ismeretlen szavak ne okozzanak fennakadást.

A feladatok szókincsét – ahol lehetett – témakörök szerint csoportosítottuk: a feladatutasítás mellett található szám (pl. 3. *téma*) a Közös Európai Referenciakeret B2 szintű (középfokú) nyelvvizsgájának megfelelő témakörére utal. Mivel a feladatok gyakori és hasznos kifejezéseket tartalmaznak, ezek megoldása közben a tanuló nemcsak nyelvtani tudását mélyítheti el, hanem szókincsét is bővítheti, és a nyelvvizsgára is felkészülhet. A feladatok nehézségi szintje gyakran egy gyakorló oldalon belül is emelkedik.

A legtöbb feladat tematikus beszélgetések bevezetésére, színesítésére is használható.

Függelék

A függelékben megtalálja

- a feladatok megoldását,
- a feladatok témakörök szerint rendszerezett listáját,
- a leggyakoribb tárgyas, rendhagyó múlt idejű és vonzatos igék listáját,
- valamint az összes ige típus ragozási táblázatát.

Sikeres, örömteli tanulást és tanítást kívánunk mindannyiuknak!

Szita Szilvia és Görbe Tamás